

БОРБА

ОРГАН НА СКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XXII, бр. 15 (2240)

Велико Търново, четвъртък, 3 февруари 1966 г.

Цена 2 стотинки

ГНЕВЕН ПРОТЕСТ СРЕЩУ ВАРВАРИЗМА НА САЩ

Над мирните села и градове на Демократична република Виетнам отново витаете смъртта. Изпратени по волята на президента на САЩ Джонсън, американски самолети възобновиха бомбардировките от 31 януари след едно затишие от почти на пръсти броевете 37 дни. Няма по-голям политически динизъм от тия деяния на американското правителство, като се имат предвид думите за „мироно настъпление“. Няма по-голямо престъпление от това в едно и също време да се сее ужас и смърт над беззащитни жени и деца, над домовете и полата им и да се заявява официално, че бомбардировките над ДРВ „не означават отказ от усилията за мир“. Фактите са твърде много, твърде очебийни. Всеки здрав разум разбира колко „мироно настъпление“ е военният бюджет на САЩ за тази година, предвиждащ 60.5 милиарда долара, като една пета — 12.3 милиарда открито са определени за войната във Виетнам.

Не бива да се забравя, че зад героичния виетнамски народ се нареждат все повече милиони честни хора, независимо от своите политически и рели-

гиозни убеждения. Зад виетнамския народ развълнуван и готов за помощ е Съветският съюз, доказвайки това и с публикуваната още на 31 януари декларация на съветското правителство относно възобновените бомбардировки над Демократична република Виетнам.

Зад далечния, но братски нам народ, стоим и ние. На много места в окръга, на събрания и митинги, в протестни телеграми хората изразяват своята воля за мир и заклеймяват наглата цинична политика на САЩ.

На събрание-митинг в ДНП „В. Маариков“ — Велико Търново пред стотици младежи и девойки, пред партийни, профсъюзни и стопанския актив говориха вчера секретарят на Градския комитет на БКП Ненчо Нейков.

Той разпери миролюбивата външна политика на Съветския съюз и България и разобличи престъпните деяния на САЩ и международния империализъм, заклейми военната авантюра във Виетнам и подновените бомбардировки над ДРВ.

Пламенно говори комсомолецът Иван Рашков, изразявайки волята на петстотинте маариковски младежи и девойки за запазване на мира.

Митингът гласува протестна телеграма до президента на САЩ Джонсън по повод варварските бомбардировки над Демократична република Виетнам.

Драган Велев

Звезди * Вести

ПРЕД АКТИВА на Общинския народен съвет в с. Кесарево говори по международното положение първият секретар на Окръжния комитет на БКП Първан Дестон, кандидат за народен представител за района. На много разнообразни въпроси той даде изчерпателен отговор.

ПО ПОКАНА на Общинския партийен комитет на предизборно събрание в с. Сухиндол говори председателя на изпълкома на Окръжния народен съвет Димитър Тунжаров. Много от присъстващите изразиха свои мнения и дадоха предложения за напредък — и разцвет на тяхното селище от градския тип.

В ПЪЛЕН ХОД е предизборната работа в Джулюнска община. Всяка вечер се провеждат събрания на различни нивои — организирани на ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ, Освен това са уредени агитпунктове, в които има постоянно дежурство всеки ден. Расте трудовата активност на хората от общината.

ДУРГАРСКА СРЕЩА на активните борци против фашизма и капитализма се състоя в с. Овча могила. Участието в нея взеха спомени от годините на съпротивата и обсъдиха как да се включат в предизборната работа. (По дописки на Ст. Цонков, Ив. Андреев, Ст. Кинров и П. Панчев).

Народни кандидати

Като светъл празник се очаква в Родната денят 27 февруари, когато работници, селяни-кооператори, интелекенти, млади и стари, още веднаж ще докажат своята безпечна вяроност към комунистическите идеи, одобрението си на по-

етия път на развитие, давайки своя глас за кандидатите на Отечествония фронт.

Сред 18-те кандидати за народни представители в Петото Народно събрание, които ще се избират във Велико-търновски окръг са:

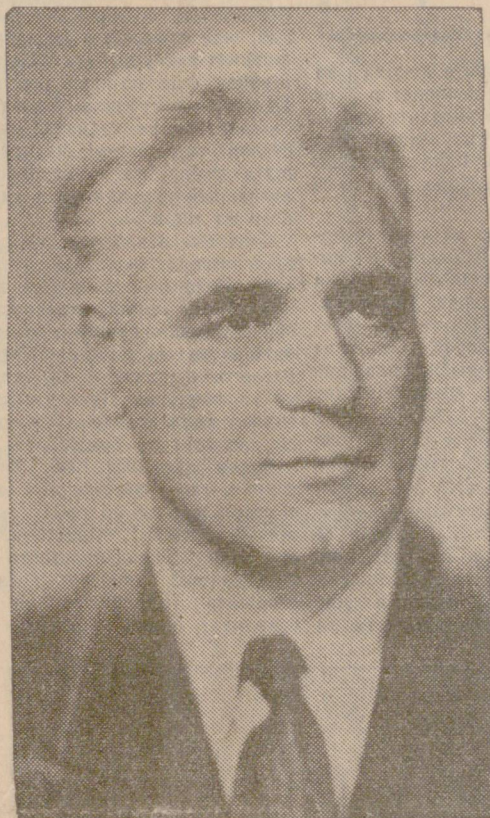
ЕНЧО СТАЙКОВ

Е ДВА ЛИ ИМА ЧОВЕК от окръга, който да не го познава непосредствено от срещите му с трудовете колективи, с хората от неговия роден край. Той, членът на Политбюро на ЦК на БКП, председател на изпълнителния комитет на Националния съвет на Отечествония фронт, досегашен народен представител и член на Президиума на Народното събрание, член на Общонародния комитет за развитие на Велико Търново, като исторически, културен и туристически град, е отново кандидат на великотърновци.

Роден на 11. IX. 1901 г. в гр. Лясковец в селско семейство, още 18-годишен младеж той става член на БКП. Завършва висше юридическо образование. От 1924 г. работи в партийния печат. Главен редактор е на в. „Работническо дело“. През 1928 г. младият, но предан комунист е вече член на Централния комитет на Работническата партия. За революционната си дейност е хвърлен в затвора, където прекарва от 1929 до 1931 година. През 1934—1935 г. той е секретар на Окръжния комитет на БКП в Пловдив. През 1935 г. е избран за член на Централния комитет на БКП, а след една година и за член на Политбюро. Той завежда отдел „Пропаганда и агитация“ на ЦК на БКП и е редактор на нелегалния партийен орган.

Високо доверие гласува Партията на другаря Стайков, изпращайки го за свой делегат на Седмия конгрес на Коминтерна. През годините на Втората световна война другарят Стайков бива арестуван и затворен в концлагер.

След 9 септември 1944 г. той работи като заместник-главен редактор и главен редактор на в. „Работническо дело“, като главен директор на Българската телеграфна агенция. От 1952 до

1957 година е секретар на ЦК на БКП, а след това председател на Изпълнителния комитет на Националния съвет на Отечествония фронт.

От Петия конгрес на БКП досега той непрекъснато е член на Централния комитет на БКП, а от Шестия конгрес досега член и на Политбюро на ЦК на БКП.

НАЧО ПАПАЗОВ

ПРЕЗ ИЗТЕКЛИТЕ ГОДИНИ представител на хората от крайдунавския град Свищов беше секретарят на ЦК на БКП другарят Начо Папазов. И за Петото Народно събрание свищов-

ли са единодушни — те ще гласуват на 27 февруари пак за другаря Начо Папазов.

Той е роден на 25. III. 1921 г. в село Граматиково, Бургаски окръг. Има полувисше техническо и висше юридическо образование. Още като младеж взема най-дейно участие в борбата против фашизма и капитализма. Член е на РМС от 1935 г., като става секретар на ремсовата организация в гимназията, а после като студент — и активен бонист.

От 1941 г. другарят Папазов е в редовете на Партията. След 9 септември 1944 г. той е на ръководна младежка и партийна работа — първи секретар на ст-

дентския партийен район, първи секретар на Градския комитет на БКП в София, а от 1957 г. до 1959 г. завеждащ отдел в ЦК на БКП. След това до края на 1962 г. е министър на просветата и културата и известно време председател на Комитета за наука и технически прогрес.

На Шестия конгрес на БКП другарят Папазов е избран за кандидат-член, а на Седмия и Осмия конгрес — за член на Централния комитет на БКП. Историческият Осми конгрес на Партията избра за секретар на ЦК на БКП енергичния, предан комунист Начо Петров Папазов.

ДА СЕ ЗАСИЛИ МАСОВО-ПОЛИТИЧЕСКАТА РАБОТА!

Трудещите се от цялата страна и от нашия окръг вече дни наред живеят с голямото политическо събитие, което предстои на 27 февруари т. г. — изборите за народни представители, съветници, съдии и съдебни заседатели. Извършеното в окръга не е малко.

Градските и общинските комитети на БКП поведоха организаторската и политическата работа. В селата от Каменска община, Алеково и на други места се разработиха графици за различните мероприятия. Почти навсякъде са изградени временни партийни групи по нивои организации на Отечествония фронт по избирателни райони, към които са привлечени и активисти на ДКМС, БЗНС, безпартийни.

За подготовката на партийния и отечественофронтския актив във връзка с предстоящата масово-политическа работа по изборите градските и общинските партийни комитети проведоха краткотрайни курсове и семинари, като в Лясковец, Полски Сеновец, Сухиндол и на други места същевременно се направи оценка и за резултатите от преустройството на масово-политическата работа изобщо. Партийните комитети в Горна Оряховица, Велико Търново, Златарица, Павликени на свои заседания вече са разгледали досегашната работа във връзка с изборите.

По инициатива на Окръжния комитет на Партията се състоя окръжния съвещания с ръководителите на програмните комисии при радиоуредбите, с редакторите на многотражките и курс с художниците, които работят по нагледната агитация.

Издигането на кандидатите за народни представители, окръжния и местни съветници вече приключи. То стана на специални събрания, където в повечето случаи се говори за демократичния характер на нашата избирателна система, за значението на изборите, за местните успехи и успехите на страната, за международното положение, за икономическата политика на Партията.

На много места се провеждат и се подготвят още седенки, червено-оранжеви вечери, родителско-учителски срещи и други събрания в чест на изборите. Художествените колективи готвят специални предизборни програми. В общината Полски Сеновец самодейните колективи при читалищата са участвали с такива програми във всички провеждани досега мероприятия.

Болшинството от програмните комисии на радиоизлъчвателите имат разработени планове за предизборната агитационна работа до 27 февруари. Радиоизлъчвател в Павликени, например досега е направил десет специални предавания. В Горна Студена, Асеново, Джулюница, Ресен вече се предава цикъл от материали за постиженията на съответните селища. Радиоизлъчвател в Свищов готви предаване по фейлетоните на Алеко Константинов „Бай Ганю прави избори“. А във Велико Търново се подготвят радиорепортажи, анкети и интервюта с най-различни избиратели по въпросите за новото планиране и ръководство на народното стопанство, как посрещат постановлението за повишаване жизненото равнище на народа, какви лични пожелания имат към кандидатите за народни представители и съветници.

Независимо от извършеното досега, на много места предизборната работа се свежда главно до организационно-технически мероприятия. Много малко на събрания на нивои организации на Отечествония фронт се говори по въпроси от международното положение, политиката на Партията и местните задачи. Не се провеждат такива събрания и сред младежите. В много предприятия и учреждения партийните организации не са дали поръчения на комунистите за политическа работа в кварталите. По това има да помислят предимно общинските партийни комитети в Самоводене, Балван, Кесарево, Златарица и други. Изостава се и с провеждане на публични събрания по тези въпроси.

Закъснява се с изнасянето на подготвените нагледни материали. Все още се обсъжда, уточнява, а в редица села, като Овча могила, Полски Сеновец, Самоводене и други, стоят дори старите лозунги или просто празни площадки. Трябва да се каже и този очевиден факт, че само в шест населени места има агитпунктове.

Въпреки че масово-политическата работа чрез радиоизлъчвателите общо взето е добре подхваната, то в села, като Русалия, Ново село, Бяла черква, Дичин, Дъског, Козловец, Беброво и други, много трудно се организират местни предавания.

При проведени 2500 събрания досега в много случаи не е имало литературно-музикални програми. Колективите на читалищата, профсъюзите и училищата се оправдават все още с това, че са в процес на подготовка. Докога!

Наложително е партийните организации да направят преценка на досегашната работа по изборите, да обсъдят мерки за нейното активизиране и повишат възкиснатостта си към комунистите и отговорниците на отделни комисии, самодейни състави и други мероприятия.

Масово-политическата работа би била най-резултатна, ако се съсредоточи в нивовите организации на Отечествония фронт, ако се обхване цялото население, пред което да се изнесат беседи, да се проведат срещи с отделни семейства, да се прочуат вълнуващите хората въпроси. С особено внимание трябва да се работи сред циганското и турското население, сред пътуващите работници от транзита, жикотновските, горските работници.

Към избирателните урни всеки трябва да пристъпи дълбоко убеден в правотата на комунистическите идеи, в предимствата на нареднодемократичния строй.

Нашият Репортаж

ТЯ Е РАЗГЪРНАЛА СТАН там, където уютната Росица бълбука със своите сребърни струи. Старите хора думат тук за равнината: „Седем аршина е дебелина черноземната и постеля. Нагазиш ли през топла пролет в нея и стиснеш в длани от плодната и пня, масло ще пусне!...“ Благодатна земя! Стопани на повече от петдесет и седем хиляди декара от нея са и жителите на Михалска община. Кооперативният строй оздравя нейната снага от паничте на синаорите и браздите. Дорде ти очи видят, ширнали са се големи ниви.

Като животворни артерии на бобнаха напоителни канали в половината от земята на Михалския кооператив. Раздипляна от палещите на

ВЪЗРОДЕНА РАВНИНА

мощни трактори и приласкани от трудолюбивите ръце на кооператорите, равнината на тежа от плод. Отключи извори от плодната и пня, масло ще пусне!...“ Благодатна земя! Стопани на повече от петдесет и седем хиляди декара от нея са и жителите на Михалска община. Кооперативният строй оздравя нейната снага от паничте на синаорите и браздите. Дорде ти очи видят, ширнали са се големи ниви.

— Това, което нашата народна власт направи за нас — селските стопани — говори въздушно агитаторът-комунист Кирил Георгиев от Стамболово, — е толкова много и убедително, че не може да има никакво място за оспорване и съмнение.

— Това, което имаме сега, — допълва сдруженият земеделец Борис Йорданов Петров, — за него в миналото не можеше и да мислим. Напълниха се нашите домове. Какво няма сега в тях?

Какво ли няма в домовете на кооператорите и в Стамболово, и в Михалци, и в Лесичери, и в Мусина — а четирите села на общината! И най-важното — ново хубаво жилище почти във всеки двор!

— Просто се родихме — усмихва се доволна кооператорката Иванка Ганчева от Михалци, — радио, пералня, комбинирана електрическа печка, телевизор и какво ли не...

Телевизори има в домовете на още 260 стопани. А радиопаратите са над 750. Моторите са обикновено явление в бита на кооператорите. По новите асфалтирани улици,

чието площ всяка година се увеличава, все по-често плазират се ностя собствени леки коли. Броят на техните стопани стигна вече 16.

Огромен строителен ентузиазъм е изпълнил гърдите на михалчани. Нека не ходим в по-далечното минало, а се запознаем с това, което те сътвори само през последните четири години — кооперативен дом, търговска сграда, фурна и содолимоначена работилница — в Михалци; търговска сграда и детски дом — в Стамболово; търговска сграда и фурна — в Лесичери. В строеж — голям народен дом в Мусина.

В близките години само в Михалци ще изникнат два нов детски дом, пощенска палата, партийен дом и дом на народния съвет.

Откъде идва материалната сила на хората в Михалска община? Тя не се крие само в пословичното усърдие и трудолюбието им. Нейните корени черпят жизнените си сокове от непобедимия кооперативен строй, от непрестанните усилия, които народната власт полага.

Председателят на кооперативното стопанство Тодор Попов се позамисля, разваля малко бележничко и разказва:

— Много са фактите, които убедително говорят за непокътнатото подобряване живота на нашите кооператори

Ето например едно малко сравнение с 1962 година показва, че близо с 1 200 000 лв. се увеличи обемът на общата продукция на стопанството. От четири нараснаха към пет милиона основните средства на кооператива. Настига вече милион и двеста хиляди оборотният фонд...

Срещу влоговите книжки на михалските кооператори стои сумата 3 650 000 лева. Или близо по 500 лева на всеки жител от общината. Средното трудово възнаграждение на кооператор нарасна от 992 лева през 1962 година на 1165 през миналата. С трима работоспособни члена семейството на Тодор Йорданов Тончев получи за 1965 година 4470 лева, а четиричленното семейство на Димитър Нейков — 4747.

С хиляди в повече са през изтеклата година килограмите на консумираните от кооператорите ориз, месо, захар, закупените метри платове.

И колко много още придобиха! Платен домашен отпук за кооператорите; осигуряване

за временна неработоспособност; отпук по майчинство; помощи за новородени деца и пр. От началото на новата година се осигурява безплатна закуска в училищата, безплатен работен костюм за всеки кооператор; безплатен хляб за пенсионерите-земеделски стопани. Близо 180 000 лева кооперативът ще изразходи тази година само за социално-битово подпомагане и културни мероприятия. Ще се открият обществени кухни в Михалци, Стамболово и Лесичери. За повече от 1500 кооператори ще се разнася по блоковете топла храна това лято.

... Една равнина, родна и скъпа, се възвръща под лъчите на свободата за нов живот. Възвръща се земята, възвръщат се селищата, възвръщат се хората — стопаните на тази равнина, които на 27 февруари т. г. ведно с целия български народ ще гласуват с бюлетината на Отечествония фронт за още по-голям и широк.

Генчо МУСИНСКИ

Младци от площада в Михалци.

СПЕЦИАЛИСТИТЕ И ПЪРВАТА ЛИНИЯ

Кооперативното стопанство в Самоходене изпълни плана си за общата продукция за миналата година 103 на сто, а чистата продукция 100 на сто, а предвиденото възнаграждение на един човекoden в размер от 3.44 лева бе надхвърлено с 0.07 лева. Като се имат предвид противодействащите климатически условия и още повече, че през 1964 година резултатите бяха къде-къде по-лоши, тези цифри могат да се смятат напълно задоволителни и кооператорите не биха имали основание да са недоволни.

Но годишното събрание на кооператива показва зрелост и здрав ум. То анализира дейността на производствените единици, на бригадите и фермите, на специалистите и ръководителите и лесно достигна до онова, което се крие зад тези нелоши резултати. Само анализът и критичността, с които се отнесоха делегатите към работата на кооператива, показва горещия стремеж да не се повтарят грешките, да се нареди стопанството на онова място в окръга, което най-много му подхожда — сред члениците.

С изключение на пшеницата от нито една друга култура планът за средните добиви не е изпълнен. Напротив, има рязко спадане. От царевичната тук са прибрали средно по 139 килограма зърно, а някои бригади получиха едва по 60—80 килограма! При захарното цвекло не е достигнато и половината от плана. Дори и лозата не дадоха предвидените добиви.

Да се оправдава всичко със сушата е твърде лесно. Но това може да бъде приемливо за стопанство, в което няма поливни площи, но не и за Самоходския кооператив. От засятата 5670 декара царевича 4256 декара са били на поливни условия, а само 300

декара от захарното цвекло не е могло да се полива. И въпреки това 217 килограма зърно от декар по-малко, отколкото при сухите условия на Маспарево и близо 1500—2000 килограма по-нисък добив захарно цвекло, отколкото в съседните стопанства. Защо?

Тук безспорно се преплитат много причини и обстоятелства — лоша канална мрежа, неподравнени площи, дефектни съоръжения, слаба организация. Но една от тях се откроява особено ясно: липса на вещо ръководство и високателен контрол от страна на специалистите. Преди всичко те са проявили неубеденост

НА ГОДИШНИТЕ ОТЧЕТНИ СЪБРАНИЯ НА ТКЗС

от навременното започване на поливането и сушата е нанесла много ранно вреда върху младите растения. А по-сетне, когато все пак напояването започва на широк фронт, те не са намерили възможност да отидат при всяка поливателска група. В този смисъл много правдиво звучат думите на редица делегати: „Хубаво е, че сега отчитаме грешките. Ще се поучим. Но защо злото в нашето стопанство не се пресича веднага, щом се забележи. Поливат кооператорите. На едно място водата заляла, на друго не отишла. Но не идва нито един агроном да види, да покаже, да спре несъздателните поливачи“. А всеки знае, че по-важна задача от напояването, през изминалото сушево лято, за специалистите нямаше. Те и само те трябваше да воюват за качествено поливане, и за висока производителност на труда.

Като организатори и специалисти имат и задължението да следят за правилно и навременно прилагане на целия комплекс от агротехнически мероприятия при отглеждане на културите. За съжаление, редица решаващи звена тук са били подценени. Въпреки че стопанството е разполагало с достатъчно препарати за борба с плевелите, болестите и неприятелите и необходимата техника за вънсянето им, част от посевите са се провалили. В местността „Под лозето“ царевичата на първа бригада е била буквално задушена от плевелите. Силно е намалял добивът от

фасула на пета бригада, защото синапът в посева е взел привес над културните растения, на памука на втора бригада и т. н. За голямо нехайство към растителната защита говори и обстоятелството, че пръскането на овозиците дини не е ставало навреме, вследствие на което голяма част от плодовете са червясали и окапали.

Твърде слаба е била заинтересоваността на специалистите към комплексната механизация. Те са се ограничили само в изготвянето на технологическите карти за работата на звената. Но как се прилага по-нататък тези карти, какви промени са се налагали, диктувани от особеностите на условията, какви трудности са срещнали механизаторите в процеса на работа — тези въпроси са ги влиявали малко. А като се вземе под внимание и фактът, че тук комплексната механизация няма

опита и традициите на Обединение или Морава, още по-ясно се вижда колко необходима е била квалифицираната помощ на специалистите. А така звената не са довели своята работа докрай, а добивите, получени от тях, са крайно незадоволителни. Това до голяма степен води до принижаване авторитета на механизаторите, до загубване вярата в това жизнено и перспективно начинание в кооператива. За съжаление годишното събрание не можа да чуе какво е мнението на механизаторите по този въпрос, защото никой от тях не се изказа. Твърде странно, обаче, прозвучаха думите на някои специалисти и най-вече на главния агроном, който се опита да търси вината другаде, а не да определи ясно и безпристрастно ролята и отговорността на специалистите. Думите от рода: „Аз ли да го направя! Аз ли да отида! Аз нямам завод за торове!“ и т. н. говорят не за друго, а за едно безсилие пред трезвата преценка на хората.

Разбира се, би било много несправедливо, ако за несполуките в растениевъдството на Самоходското стопанство се хвърлеше вината изключително върху специалистите. Безспорно тук има много да се работи за култивиране на чувството за отговорност и за грижливост у всеки член на стопанството, за повишаване съзнанието и трудовата дисциплина на кооператорите, за прекъсване пътя на разхищията и кражбите, които дърпат назад. Но в решаването на големите, основните задачи в кооператива, във внедряването на техническия прогрес и повишаване културата на земеделците мястото на специалистите е определено. Той трябва да бъде в първата линия, първият боец.

П. ДИМИТРОВА

величината на добивите.

Не са малко стопанствата, които правят големи грешки при брането и манипулирането на продукцията. При брането не се прави първична сортировка като, наред с годните за износ плодове, често пъти се берат съвсем зелени и напълно зачервени плодове, както и дребни, ръбати, петносни, напукани. Това впоследствие затруднява манипулацията, като волно или неволно я шайтите се нареждат и нестандартни плодове. Много често явление е да се правят „капаци“, като в горния ред се слагат хубави плодове, а в долните — нестандартни. Тези пропуски стават причина да се връщат от границата цели вагони. С това се нанасят щети не само на стопанствата, но и на държавата.

При отглеждането на доматената култура, градинарите в окръга имат богат опит. Налице са всички условия за добиване на предвидените количества плодове за износ и осигуряване на по-големи парични премии.

П. ПОПОВ

началник на отдел при ДСГ „Булгарплод“ — Горна Оряховица.

ЩАСТИЕ ЗАД ВОЛАНА

Руска — единствената жана-шофьор в Автомобилното предприятие — Велико Търново! Единствената жана-шофьор заедно с мъжете се бори с негодите и трудностите през зимата. Но тя знаеше, че това ще бъде много трудно.

Малката Руска изпращаше с жадни очи всяка минала кола през родното й село. И малката Руска реши да стане шофьор. А майка й? Тя както всяка майка искаше Руска да изучи нещо по-подходящо за жена. Още повече, че тя беше така мъничка, слабишка. Но желанието на Руска беше голямо. Преди няколко години тя стана правоспособен шофьор. Шофьор на таксиметрова кола ГАЗ-51.

Сега всяка сутрин на спирка „кино Искра“ в автобуса се качва тя, пак така — слабишка, малка. Момчето с тежката шофьорска шуба. Това е нашата Руска. От гаража тя ще вземе колата си. И ял ден по пътищата на трудностите. Към хората, за хората. Трудностите не можаха да изгонят усмивката, обичта към тия, на които помагала. Има ли по-щастлив човек от оня, който е постигнал своята цел, своето щастие? Целта е винаги напред, по заледените, мокрите или пращи пътища, а щастие — щастие е винаги зад волана.

Ив. Рачева

беше то, неговото Отечество и той сам е такъв, какъвто е бил неговият. И за всичко това беше готов да отладе своя жаж, както го отлават милиони негови съотечественици.

И тези ленти, че гледат внимателно ония, които са стъпили на пътя на измяната към Родината, те ги гледат, за да могат по умело да вредят на народа, на когото са изменили.

Това бяха мъчители за Йохан три денонощия. Той се върна в „шаба Вали“ обезсилен, сякаш след болест, когато температурата и блунаванията изтощават физическите и нервните сили на човека толкова, че той може да зараде от дреболия — от неласкаво слово, от внезапен шум — и да изпадне в истерия, ако копчето на ризата не се закопчава.

И веднага извикаха Вайс в шабното здание на разпит.

Членове на следствената комисия седяха зад масата. Ръководителите на школата — на столове недалеч.

Вайс не можеше да не забележи колко бледно, изпънато е лицето на Дитрих, как тържествува Герлах, колко е разтревожен Шайнглиц, колко е загрижен Лансдорф. Само Герд седеше равнодушно, в спокойна поза, сякаш всичко ставало около него не се отнася до него.

Колкото и невяротно да се стори на Йохан биството на Фазата, в измъчания, уморен мъж не проблесна нищо друго освен учудване. И лицето на Йохан отрази това учудване.

Той сега нямаше сили да си представи, че е наказан за глупост, алобна ненавист, която из-

За 1964 година птицеведачките Ценка Иванова (на снимката) и Стоименка Илиева от ТКЗС — Лясковец се наредиха на трето място в окръга и бяха наградени от Министерството на селскостопанското производство с радиопарат. Резултатите за 1965 година са много по-добри. От 5000 кокошки-носачки те събраха средно по 165 яйца или над плана 75 000 яйца. Всяка една от тях е получила по 1900 лв. за годината.

Гродзеам етаж нова къща. Ограждане веднага. „Ст. Денчев“ 22, Велико Търново.

ДП „БЪЛГАРСКА РОЗА“ — ГОРНА ОРЯХОВИЦА

има вакантна длъжност
ГЛАВЕН МЕХАНИК.

Може и среден техник с над 13 години трудов стаж по специалността.

ТРУДОВО-ПРОИЗВОДИТЕЛНА КООПЕРАЦИЯ
„БАЛКАН“ — ТРЯВНА

разкри

цех за тапицерия на леки коли — всякакви марки, седалки на рейсове и камиони.

Справна: ТПН „Балкан“ — Трявна, телефони 140, 145.

АВТОРЕМОНТНО ПРЕДПРИЯТИЕ — ЛЯСКОВЕЦ

ТЪРСИ

формовачи и чугунолеяри III, IV, V, VI и VII разред.

Тапицери IV, V и VI разред.

Справка: „Личен състав“.

2-1

Ранните домати — доходна култура

През 1965 година нашият окръг изпълни плана си за износа на ранни домати. Благодарение на добрите грижи за посевите, някои стопанства далеч преизпълниха плановите количества за тази култура. Съгласно решение № 317 от 26 юни миналата година на Министерския съвет, бяха раздадени от ДСП „Булгарплод“ парични премии на сума 55 000 лева. Най-голямо преизпълнение на износа на домати постигна ТКЗС в Карансен, което получи 12 272 лева премии, следвано от Михалци, Страхиново, Обединение и други.

Броят на премираните стопанства би бил много по-голям, ако бяха засадени достатъчно площи с ранни домати.

Като се има предвид, че решение № 317 за базисните срокове и количества и за раздаване на парични премии си остава в сила и за в бъдеще, би трябвало през настоящата 1966 година да се обърне още по-голямо внимание на производ-

ството на ранни домати. За да се постигне тази задача е необходимо да се изпълнят сроковете и качествено всички мероприятия. Наложително е още отсега да се заделят достатъчно и подходящи площи. Деканите да се определят на базата на 2 до 2.5 тона среден добив от декар, получен до края на юли. Всяко планово завишаване на добивите поставя изпълнението му под съмнение.

Решаващо значение за износа на домогатите има и сортът. За ранните домати основен сорт си остава 10 Х Бизон, а за късните — 10 Х Руджерс. Но сортът Триумф се оказа много надежден за износа. От опити е констатирано, че, ако този сорт се засява, пикира и изнася по същото време, както и 10 Х Бизон, то зрелостта започва само с 5—6 дни, но получените средни добиви от декар до края на юли са значително по-високи. Като се има предвид, че плодовете от сор-

та Триумф имат и по-ценни вкусови качества, то заслужава на този сорт да се обърне по-голямо внимание през 1966 година.

Върху ранното узряване и добивите много голямо влияние оказват своевременното засяване на семената, навременното пикиране на разсада и сръчно изнасяне на постоянно място. Обикновено явление е в някои стопанства по различни причини да забкъсвят с пикирането и изнасянето на разсада, което става причина растенията да прераснат. Плодовете от първата китка да се загубят и оттам очакваният добив чувствително да се намали.

За посевите трябва да се ползват навременни грижи, с оглед да се осигури нормално развитие и плодородие на растенията. Редовното кулчуване и пренявяване над четвъртата китка както и умелата борба срещу болестите и неприятели са важни мероприятия, от които зависят качеството и

86)

— Служам! — Хрущяла се посуети, прошепна: — А онези, от интеллигентите, Фазата... Той разясняваше, че Хитлер дал указание в окупирана Русия на всички жители да позволят само четирикласно образование. И още да се забранят всякакви прививки, за да мрат, значи, свободно децата. Там ще регулират броя на населението. С една дума, вчухаваше ни песимизъм този Фазата.

— Защо?

— За да заскучаме, а той, подлещът, се докарваше пред нас със своята бодрост.

Вайс се замисли. Заповяда: — Напиши ми доклад за него. Репорта на Хрущяла с донос срещу Фазата Йохан подписа, постави дата и го мушна в папката за доклади на обер-лейтенант Герлах.

Той все таки не се раздели с надеждата, че вместо Фазата ще му се утаде да полбере по-подходяща кандидатура за длъжността инструктор по радиолодело. Шо се отнася до Туза, то трябва да се постарее колкото се може по-скоро да го отчисли от школата. Йохан знаеше, че Хрущяла не ще се ограничи с донос само до него, а че донася и на други преподаватели и инструктори.

Възползувайки се от жалбата на администрацията на експерименталния лагер за това, че капитан Дитрих, вземайки от школата почти всички вътрешни агенти, е поставил ръководството на лагера в трудно положение, Йохан под този предлог посвети на Дитрих да върне Туза обратно в лагера.

На въпроса на Дитрих, представяла ли някаква ценност този курсант, Вайс отговори пренебрежително:

— Психически неуравновесен, податлив на носталгия. Крайно изтощен физически. Само в лагера му е мястото.

Дитрих подписа заповедта и Вайс извика Туза, за да му даде наставления как да изпълнява по-сетне функциите на вътрешно-лагерен агент. Туза получи от Йохан важни препоръки, отнасящи се до работата на Съюза на военнопленниците.

Преди всичко Вайс посветва на всички листовки, пускани от Съюза на военнопленниците, да поставят адрес: Берлин. Това ще изглежда значително. И ще замаскира истинското местонахождение на организацията.

— Гений! — каза Туза. — Просто гений.

На ония курсанти, които Туза предложи вместо себе си, Йохан до-рано обърна внимание

и се зарадва, че техните напоедения са съвпаднали.

Протегяйки ръка на Йохан на сбогуване, Туза произнесе задължително:

— Добър момък си ти. — Помълча и добави: — Аз вашето братя не много почитам. А сега виждам какви хора има сред вас! Партизна закалка. — Усмивна се: — Сега ние всички тук против фашистите сме чекисти. Шатни и нешатни, а чекисти.

— Добре, — каза Вайс. — Пази се.

— Обезалател, — обеща Туза. — Аз също сега съм държавна ценност...

Обер-лейтенант Герлах реши все пак да устрои проверка на Фазата и доста хитро разработи плана за тази проверка. Той му даде уволнителна за града и pistol с патрони, от които беше отделен барутът. Съобщил на унгарския офицер Флих да нагизда съответно момиче, Освен това, по-

ръчта на агент, изпълняващ ролята на извънш лагерьник, да се опита да предизвика съчувствие към себе си у младия курсант. Подготвяйки се така основно, Герлах с нетърпение очакваше резултатите.

Но резултатите от проверката на комбинация се оказаха катастрофални за цялото ръководство на школата.

На шестото намериха обезоръжен мотоциклетист със счупена с pistol главата. Този мотоциклетист трябваше да откара Фазата във Варшава. Сам Фазата изчезна. Но изчезнаха и радиоковчето. Тях, без съмнение, отвлече Фазата; вероятно, той е предполагал, че тези ковчета ще използват не само за занаят.

От Берлин пристигна в школата следствена комисия. За всичко това Вайс не знаеше. В деня, когато Туза беше отправен обратно в лагера, Вайс замина в командировка. Той получи задание да отбере от трофейния фонд съветски хроникални кинофилми, пригодни за обучение на агентите, подготвяни за спускане в определени градове и райони.

Седели в празната, душна, мръсна на прах кинозала, Йохан три денонощия гледа филми и животът на Родината преминаваше пред очите му. Това беше безмерно възвущаващо усещане — той сякаш се връщаше в истинския живот, единствено реален в света.

Йохан знаеше, че тези ленти за неговата страна са вече минало. Сега тя стана друга — сурова, строга, напрегната в своето традиционно единборство. Но тук, на екрана,

питваше към този юноша.

Той просто тълпо се учуди и

всичко. „Но, в какво е работата“ — вълно размишляваше Йохан. Та точно той възразяваше на Дитрих, заедно с Герлах смяташе, че този младеж не следва да се прави инструктор, предупреждаваше началника на школата.

Заради Фазата капитан Дитрих почна в последно време да се отнася много по-студено към Вайс. Е, нека сега си плаща за това.

Да, Дитрих ще си плати. Но няма Дитрих не е повече нужен на Вайс? На смяна ще дойде друг. Кой? И как ще се отнася той към Вайс? А Шайнглиц, той все пак се счита приятел на Дитрих, за него е изгодна да дружи с Дитрих. Какво ще стане с Шайнглиц, ако отстранят Дитрих? Пък и Лансдорф има благоволение към Дитрих и не защото вижда в него способен ботиник: той ценя в него немския аристократ. Кой все пак ще спечели от всичко това? Герлах. Фашист, фанатик, работяга, най-полезният тук за школата човек. Шом е най-полезният, значи, той е най-опасният за Вайс.

Според това, как тези мисли отначало влядо, а после все по-бързо се носеха в главата на Йохан, се възстановяваше обината за него напрегната и точна ясност, боева въоръженост на мисленето.

Йохан опъна брадичката си, очите му блеснаха, и той съвсем и равнодушно каза на главата на следствена комисия:

— Господи шандартенфюрер! Признавам, че в началото не раз-

полагах с отрицателни материали за бившия курсант с прякор „Фазата“, но капитан Дитрих — настоятелно заповядваше да го следят. После получих донос на курсант Хрущял против курсант Фазата и го изпратих на господин обер-лейтенант Герлах, но той остави информацията без внимание. — Погледна Герлах.

— Нали вие, обер-лейтенант, стояхте на позиция право противоположна на възгледите на капитан Дитрих и аз бях принуден да се съглася с вас, като ваш непосредствен подчинен. — Гледайки в очт шандартенфюрера, съобщих: — Доносът с датата и омота виза се намира в папката за рапорти на обер-лейтенант Герлах.

Есесманът по заповед на шандартенфюрера излезе от стаята и донесе папката. Доносът на Хрущяла мина през ръцете на членовете на комисията. На Йохан казаха, че засега той може да бъде свободен. И повече не го извикаха.

Герлах напусна школата под охраната на есесовци. Но само Шайнглиц намери за възможно откровено да оцени постъпката на Вайс. Срецайки го в коридора, той наизмисля, потупа го по рамото, каза приятелски, бутвайки го с пръст по четото: — У тебе тук има нещо!

Ротмистър Герд започна да се държи с Вайс особено вежливо, но зад нежливостта му се криеше предпазливост.

(Следва)

в „БОРБА“
Стр. 3, бр. 15, 3. II, 1966 г.

ТЕАТЪР

„ЕЛЕНОВО ЦАРСТВО“

ната с възторг и неизразима радост и намери радостен прием на творческата сцена. Включването ѝ в репертоара не беше случайно. То трябваше да отговори на няколко проблема, които Великотърновският театър следва да решава. Първият проблем е продължаването на една прекрасна традиция, която театърът следва неотклонно — традицията за възкресяване на пиеси от нашето героично минало, от славния летопис на нашата история. Вторият проблем, който се осъществява с нея, е проблемът за оживяването на една приказка, чието претворяване ще отговори на възраженията, на мечтите и стремежите на младостта, на подрастващото поколение. Драматичната легенда „Еленово царство“ с положителност ще удовлетвори и изискванията на театралната сцена, а същевременно и на по-младите хора, защото е една наистина сполучливо съчетание на приказната форма, в която се третира общочовешки проблем.

„Еленово царство“ се роди под перото на талантливия майстор на чистото, богатото, свежо и звучно българско слово Георги Райчев още през 1929 година, непосредствено след незабравимата му творба „Песен за гора“.

Лиричната пиеса на Георги Райчев — тази чистокръвна драматична легенда — беше включена в репертоара на театъра в началото на сезона. Тя бе посрещ-

ричната пиеса е пропита с кристална чистота, с неподправен лиризм, напоена с идиличност, наситена с топлина и нега. В нея авторът е дал израз на народното въздействие на неизчерпаемия фолклор, с пълни шепи и пълни гласове, с пълни шепи и пълни гласове, с пълни шепи и пълни гласове.

Тя е единствената творба в стихове на Райчев и с право се нарежда на завидно място. „Еленово царство“ е почти уникално произведение в стихове, в петостепенен ямб, Сценичната ѝ реализация не намалява солидната литературна стойност — претворена на сцената, тя придобива още по-голяма ценност, завладява, удовлетворява, утолява вътрешната жажда.

Пиесата недвусмислено изтъква идеята да внуши на зрителите темата за саможертвата — на великата саможертва! Наред с темата на саможертвата, пиесата разглежда многоликата образ на любовта, на поезията, на добродетелта, на лекотата, с която хората понескога грубо смачкат и безмилостно гаят ценностите, сътворени с толкова много любов, труд и пот!

„Еленово царство“ е първата самостоятелна постановка на талантливия актьор от Великотър-

новския театър Константин Димчев. — Спазваме хубавата традиция — осведоми ме постановчикът — да поднасяме пиеси със сюжет от нашето минало. „Еленово царство“ е дълбоко възвучащо произведение. Искане ми се да формулирам основната му идея така: „Хора! Вие, които притежавате слънцето, имате огромното щастие да живеете, огрени от лъчите му, не посягайте с лека ръка върху това щастие! За да си възвърнете изгубеното слънце, ще трябва да платите с цената на най-скъпото и най-чистото!“

Премиерата на четвъртата поредна постановка за сезона — „Еленово царство“, която се очаква с небивал интерес от любителите на театъра, ще се състои около 10 февруари. Постановчик е Константин Димчев, художник на костюмите — Венера Наследникова, художник на декорите — Константин Радев, музикално оформление — Драгомир Ненов.

Главната роля на Алагра се изпълнява от актрисата от Народния театър „Иван Вазов“ в София — Николина Томанова. В пиесата участват още артистите Анастас Анастасов в ролята на Алкмен, Стилян Анастасов (Младият цар), Елена Стефанова (Жрицата на паметта), Никола Конов (Старият цар), Петър Петров, Станка Пенчева, Кирил Бозев, Никола Шиваров, Бистра Влахова, Петя Пехливанова и др.

Николай КОТЕВ

С ОБИЧ КЪМ ЛИТЕРАТУРАТА

ПРЕЗ ПРОЛЕТТА на 1952 година направи първите си стъпки литературният кръжок „Н. И. Вапцаров“ при Дома на Народната армия — Велико Търново. Инициатори за създаването бяха младите поети и писатели Димитър Ненчев, Орлин Орлинов, Пламен Цонев, Христо Черняев, Димитър Синков и др. Под тяхното перо се появиха възвущащи очерци, разкази и стихове, наситени с възторга и красотата на творческия младежки порив. В тези произведения са отразени животът и възмущенията на младите воители наред с прокарания от първите пионери път на тръпна и други млади литер-

турни творци. Макар и за кратко, по време на военната си подготовка, в кръжочка са участвали Арман Варух, Димитър Точев, Ненчо Койнаков, Атанас Невковски, Тодор Монов, Иван Герков и др. Гости на кръжочка са били писателите Христо Радевски, Младен Исаев, Крум Пенев, Бончо Несторов, Александър Гетман, Борис Ташев, Борис Крумов и др. Те значително помогнаха на младите кръжочници в творческото им израстване.

Младите кръжочници оправдават грижите и помощта, които им се оказва. Незабравими ще останат петъчните сбирки на кръжочка, в които се роди-

ха и оформиха прекрасните стихове на Виктория Генова, Димитър Донков, подполковник Попов, подполковник Шишков. Сбирките на литературния кръжок дадоха живот и на разказите и очерците на подполковник Любен Кантарев, подполковник Лазар Рачев, Георги Митков, Златко Златев, подполковник Константин Павлевски, подполковник Спасов.

Литературният кръжок „Н. И. Вапцаров“ е истинска културна школа за военностроителите от гарнизона, в която се раждат творби, макар и несвършени, но изпълнени с любов към Партията, Родината и народа.

Вера КОВАЧЕВА

ИВАН СЕРАФИМОВ

ВЯРНОСТ

Как му приличат войници на стария, стария град! Просто са нужни момчета с дрехи във син цвят. И дълги войнички песни, и затоплена от обичане пръст,

майки, които идват и дълго до синовете вървят. . . Просто е нужно да има край черната нияма стена всяка година едно коленичено и едно целуване на знамена.

ДИМИТЪР ДАНАЙЛОВ

ОТКРОВЕНИЕ

На безбройни съмнения вятър нашите млади усмивки обвея и не виждаме ние как ято на годините ни отива. Но нали в мрака на раждане, на тревоги, на нови слънца неутолима е нашата жажда и неспокойни сърцата. . . Ние вечно пътуваме, искаме

да достигнем мечтани неща, и от тези чела неранявани се отича пот. . . За безсмъртие не мечтаем, не мечтаем за мраморни бюстове. Нека в неродените още заводи нашите радости да вградим, та винуците ни да имат вградените ни сърца и да ни благодарят, че им откриваме път към слънца. . .

МОЦАРТ

МОЦАРТ

(По случай 210 години от рождението му)

МОЦАРТ — Чие лице не просветлява, в чий взор не блесва искрица на радост, чие сърце не трепва от признателност и обич при споменаване на неговото име? И ето, в паметта на всекиго зазвучават концерти за пиано, за цигулка, камерни произведения, симфонии, пред взора оживяват образи от оперната сцена: Констанца и Белмонте; ловкият Фигаро, Сузана; пролетно-младият Керубин; стихийният Дон Жуан и страдащата Елвира; добродетелната Памина и коварната Царина на нощта, мъдрецът Зарастро и още много и различни образи — безсмъртни създания на велик творец!

Волфганг Амадеус Моцарт е роден в Залцбург на 27 януари 1756 г. в семейството на известния на времето си музикант, ле-

дагог и композитор Леополд Моцарт и камерни творби, инструментални концерти, месни, произведения за орган, песни; възникнал, почти една след друга, големите му късни опери: „Сватбата на Фигаро“, „Дон Жуан“, „Вълшебната флейта“ и др. На 5 декември 1791 г., преди да навърши тридесет и шест години, Моцарт умира във Виена. Какво остави Моцарт на света, на световната култура? — Една музика, в която пулсира жизнерадост и оптимизъм, едно изкуство, вдъхновено от идеалите на най-възвишен хуманизъм. От неговите творби — над шестстотин произведения от всички музикални видове — струи хармонията на един справедлив свят, който зове човешкото в човека, разкрива перспективна на щастие, мобилизира за благородни дела. Ето светът, който Моцарт завещава на човечеството — свят на доброто, на нестихващата радост, на непомръкващата духовна светлина.

Петър ЦАБЕКОВ

ИЗВОР НА РОДОЛЮБИЕ

НАПЛУЧИТЕ като по чудо запляха през този зимен ден. Безброй слънчеви нишки се втъкаваха в майсторски изработената дървена резба по мебелите в директорския кабинет на Окръжния музей във Велико Търново. Мека тишина се нарушаваше от отмерените удари, които отекваха по долните етажи. Сигурно работниците дооправяха нещо.

Директорът на музея Христо Нурков спокойно премерваше всяка своя дума.

Месеци наред в монумен-

Музей на Иван Радев

музей идват и си отиват, оставяйки неизличимите следи на своето майсторство: бояджии, дърводелци, стъкларии, електромонтьори. Най-дълго се задържаха тука уредниците, остава и колективът от ръководители — Никола Ангелов, зевеждащ отдел „Археология“, Богдан Султов, архитект Георги Рогов, проектантът и ръководител на художественото оформление Иван Радев, остава и директорът Нурков, който е неуголив, ту е в някоя от музейните зали, ту в складовите. . .

Нова експозиция в музея. Тежка, скъпа работа. При обсъждането се взе решение обстановката и мебелите да бъдат универсални. Предстоят разкопки в широк мащаб, музей ще се обогатява и по-нататък с нови археологични находки.

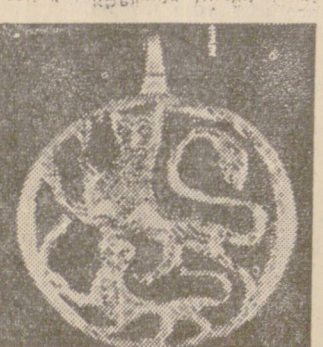
Пепя, една от музейните работнички, ме поведе през залите. . .

Още не са довършени подробностите по новата експозиция, но главното е направено и, макар тук-там да е мяркат работници с познани дъщерни костюми, се вижда, че работата е към своя край. Бяла светлина струи над гримливо подоредените археологически ценности. Подходящият цвят на стените по-силно подчертава и най-древните детайли, които с много любов и ненадминато майсторство е сътворила некая на ръка. Най-важните експонати веднага грабват погледа.

на по-заден план остават допълнителните, които подсилват общото впечатление. Както всяка художествена книга си има увод, така и въвеждащата зала на музея ни запознава с материалната култура и изкуство от дълбоката древност до Втората българска държава. Тук посетителите ще видят много и забележителни неща: оригинални статуи, украшения, архитектурни ценности, калъпи за детски играчки и съдове и най-значителното — оригиналната пещ за керамични произведения, пренесена тук от Хитница.

Централно и основно място в музея заема експозицията на Втората българска държава, разположена в няколко зали. На фона на важните историко-политически събития от създаването на Търновското царство до падането му под турско робство за пръв път у нас са представени оригинални находки, изразяващи материалната и духовната култура на българите от онова далечно минало. Глинени, каменни, железни, сребърни и златни съдове и накити, оръжия, сърма и сърмени тъкани и още, и още експонати разказват за високото изкуство на предшествениците ни. В бялата мраморна зала са подредени стенописите. Очите търсят. Ето „Ангела с диавола“, ето миниатюрната живопис, дори копия от стенописите с цялата боянска църква са пренесени тук и те оставят неповторимо впечатление за ненадминато майсторство на художниците от Търновската живописна школа, които са достигали до портретизиране далеч преди Ренесанса на Запад. . .

Последни довършителни работи. Окръжния музей в Б.

Медальон от Трапезица

ро, много скоро вратите му ще се разтворят широко за българи и чужденци и, като извор напред, музей ще разчули ледовете на годините, за да плисне бистрите и свежи води на родолюбието.

КАЛОЯНА НИКОЛАЕВА

ВЪЛНУВАЩИ ФОТОТВОРБИ

красни изгледи от величното на Рила, суровостта на Пирин и чара на Балкана.

Талантливият приятел на планината е отразил на фотоленти интересни обекти — грандиозни циркуси, скални стени, извишващи се в безкрайна върхове, великолепни планински поляни, приказни езера и нечакани редки цветя. Авторът показва връх Дявол, Страшното езеро, Иглата и „Красиви планински цветя“ в Рила, отправя поглед към Стражите и „Мамещите висоти“ в Пирин, запознава посетителите с „Калоферско-

то пръскало“, „Захарната къщица“, „Ледената симфония“ в Стара планина и др.

С особен интерес се приемат „Маловишките предели“, „Кипените“, „Петлите в сянка“, „Пред буря“, „Слънчева усмивка“, „Пролет в планината“, „Хижата“, „Планинарката“, „Във вятър и скреж“, „Волномотиче“, „В късна есен“, „Дяволските теснини“ и пр.

Изложбата на горнопланинския турист Енчо Балабанов била ороменителна — след любителите на планината в Столицата Тя ще продължи до 15 февруари.

СИНОВЕТЕ НА МАЙСТОР БОНЕ

Разказ от Милка АТАНАСОВА

нало тук и сумрак пълнеше тълпите. Добрин чу мъжки гласове.

— Татко, хайде да се помислим. . .

— Искан да забравя вината ти!

— Нима ще се обявиш против мен? Ще ме изложиш?

— Ти сам се изложи. Ти направи престъпление. Трябва да отговаряш за срутването и за забавянето на подпорния материал. . .

— Татко, твоето влияние може да изгладя нещата. . .

Вторият глас затрепера като струна, която може да се скъса.

— Искан да използвам честта ми, за да те спасявам? За кой път? И кого? . . . Хората чакаха да поправниш галерията, въпреки в теб, защото си ми син, а ти? Ти си правеше оглушки и губеше командировките при оная там. . .

Човекът се залюля към леглото. Добрин, който бе влязъл незабелязано, го изпревари и го стисна в прегръдките си: — Майсторел. . .

Оня го изгледа със смаленици си очи и един вик на щастие преобрази болновото му лице: — Добрине! . . .

Прегръдката се мъчливо, по мъжки. Очите им потъмняха от усмивка да залъжат слънците. Добрин с жал усещане под лъчите си изпозлатото тяло. Викаше оредялата коса, побледялото костеливо лице и недоумяваше. Какво друго, освен някаква странна мъка, е можела да промени така майстора? Нима този човек е същият оня, който го намери една нощ между пустите вагини и направи от него знаменит стронел? Вечни го наричаха „Фелдфебел“, а след месец-два се влюбва в строгостта му в тихата балнишка ръка, която

то нощем тайно ги завинаше.

— Ти какво така си се разменил?

— Имах едно куршумче в кръста. Пониска ми се да направя екскурзионно лутуване, но. . . го наричахме. А ти си станал истински кубинец, ама същето ти е пак нашенско. Четох, четох аз и за мостовите, и за комините, и за заводите. Дори и за речта на Фидел Кастро към бригадата ви четох. А сега какъде?

— Дойдох си при тебе.

Старият го хвана и с неочаквана радостна възбуда, която му върна предшната сила, го завърта около себе си.

— Дойде си, дойде си! Сега всичко ще се нареди — и като те завече, хвана непознатия с габаритния костюм и го разгърна. — Видяш ли, моите истински синове винаги се връщат! — очите му, пълни с влага, светеха с блестяща на здрав човек.

Другият сложи меката си шапка, грабна пардесюто си. Огънат в погледа на майстора звездява угасна.

— Видяш ли го! Син ми. . . Добрин сви вежди. Той знаеше, че майсторът намяне семейство. Откъде се взе тоя син? Оня бавно се изправи до прозореца, после бързо излезе. Има хора, които лесно се плашат. При най-малката беда загубват самообладание.

Добрин навел глава, също като него. Споmeni си нощта, когато втората му майка го изгони от къщи. Нави се за първи път. Какво ли не му идваше в главата? Срещна майстора. Позакъпна. . . После се влюби. Жената излезе една. . . избяга с първата му плаплата. Той тръгна да я търси. От своя намери пак кръжките. Майсторът го издири и го върна.

— Фашизмът всичко ми взе

— дом жена, син. — стресна го пак пропигнат с мъка глас. — На петата година във Велико Търновския затвор ми съобщиха, че жена ми побегнала с някакъв богат софиянец. Не я обвиних. Тя беше крехка, рождена за покой, а с мене намери само бури и арести. И досега пазя спомена за оная Елка, която пееше „Хубава си, моя го-ро“, Двадесет години бях емигрант с Сърбия, Испания, в Съветския съюз. Какъв не бях — миньор, зидар, партиен работник! Когато се върнах, разбрах, че търговецът я оставил, побягнал в чужбина. Имам съмнение, че тя била да се погрижи за него — старият докосна челото си, помълча и пак продължи: — Синът сам ме намери. Трябваша му хора с влияние. Видях го какъв е. Две години правя всичко, но. . . богаташкият дом, който му беше дал много — разходки в чужбина, диплом, бе му взел съвсем. Видяш ли го, той е мой и не е. Дадох му път, но миналото го ограби. Отне и на мене най-милото — бащината радост да видя честен син до себе си. . .

Запуши, смръщи вежди и се загледа сурово навън, безпомощен към собствената си мъка. Добрин не смееше да прекрати. Страхуваше се, че всеки жест би се изтълкулвал от майстора като съжаление. А там му се искаше да помилва набразденото чело, да докосне дори сърцето, спотайло своята мъка, а готово да лекува чуждото.

Отдалече се понесе глътка.

— Видите ли го, синът ми, моят истински син! . . .

— Добрине, ти нали не искаш пред толкова хора да ме пратиш в архива? — закана се майсторът, шеговито усмихнат.

Оживеното му от вътрешен пламък лице излъчваше пак предшната суровост и нетърпима сила.

Тръгнаха заедно с Добрин. Зад тях крачеха и строчели. Майстор Боне се обръщаше към най-близките и с трогателна разнежност сочеше Добрин:

— Видите ли го, синът ми, моят истински син! . . .

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — В. Търново, ул. „В. Левски“ № 11. ТЕЛЕФОНИ: Гл. редактор 24-58; Зам. гл. редактор 25-26; отдел „Партиен живот и пропаганда“ и „Низов печат и полиграфия“ 25-27; отдел „Селскостопански“ и „Култура, бит, хумор и сатира“ 23-08; отдел „Икономически“ 31-25; Счетоводство 63-70; канцелария и фотосътрудник 24-59; коректори и лекувачи редактор 24-89.